

ORGANIZACJA PRZEDSIĘBIORSTW GEOLOGICZNYCH

W dniu 12 lutego 1955 r. Prezydium Rządu powzięło uchwałę nr 127/55 w sprawie organizacji przedsiębiorstw geologicznych. W wykonaniu postanowień tej uchwały zrewidowana zostanie dotychczasowa struktura organizacyjna istniejących przedsiębiorstw geologicznych, ich wielkość, ilość i rozmieszczenie w terenie.

Organizacja przedsiębiorstw dostosowana zostanie do zasad określonych w uchwale. Uchwała wychodzi z założenia, że przedsiębiorstwo geologiczne powinno w własnym zakresie wykonywać wszelkie prace związane ze sporządzaniem dokumentacji geologicznej, a więc zarówno wiercenia, jak też roboty górnicze, badania laboratoryjne opracowania kameralne itp. Wszystkie te prace tworzą jeden zamknięty cykl produkcyjny, którego efektem powinna być dokumentacja geologiczna. Cały ten cykl produkcyjny powinien być podporządkowany jednoosobowemu kierownictwu, a działalność przedsiębiorstwa powinna być dostosowana do potrzeb wynikających ze sporządzania dokumentacji.

Podstawą planu przedsiębiorstwa w nowej organizacji powinna być ilość dokumentacji geologicznych, a nie ilość odwierconych metrów jak dotychczas.

Tego rodzaju ustalenie organizacyjne powinno przyczynić się do poprawienia jakości dokumentacji i obniżyć koszty jej sporządzenia przez zapobieżenie wykonywania zbędnych prac.

Nowa organizacja zostanie ustalona do dnia 1 września 1955 r., tak aby plan geologii na 1956 r. mógł być już do niej dostosowany. Wprowadzenie w życie nowej organizacji nastąpi z dniem 1 stycznia 1956 r. tj. jednocześnie z nowym planem rocznym. (Z)

WSTĘP NA NIERUCHOMOŚCI W CELU POSZUKIWANIA ZŁOŻ KOPALIN

Z dniem 5 lutego 1955 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 1955 r. w sprawie wstępu na nieruchomości w celu poszukiwania złóż kopaliny (Dz. U. nr 5, poz. 28). Rozporządzenie to częściowo wypełnia istniejącą lukę w prawie odnośnie do wstępu na cudze nieruchomości w związku z prowadzeniem robót geologicznych. Dotyczy ono jedynie robót geologiczno-poszukiwawczych i geologiczno-rozpoznawczych prowadzonych w celu odkrycia i rozpoznania złoża kopaliny, której poszukiwanie podlega prawu górniczemu (patrz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1954 r. w sprawie określenia kopaliny, których poszukiwanie i wydobywanie podlega prawu górniczemu — Dz. U. nr 5, poz. 12).

Ażeby móc prowadzić roboty na cudzej nieruchomości organ państwowej służby geologicznej powinien uzyskać decyzję stwierdzającą prawo wstępu na tę nieruchomość.

Rozporządzenie określa zasady i tryb wydawania decyzji a także uprawnienia i obowiązki prowadzącego roboty w stosunku do posiadacza nieruchomości. Decyzje wydaje prezydium właściwej terenowo wojewódzkiej rady narodowej.

W przypadku prowadzenia robót, których wykonanie wymaga posiadania większych uprawnień w stosunku do posiadacza nieruchomości niż te, jakie wynikają z prawa wstępu, organ państwowej służby geologicznej powinien zgodnie z art. 42 prawa górniczego zwrócić się do właściwego okręgowego urzędu górniczego z wnioskiem o wydanie zezwolenia na czasowe zajęcie nieruchomości.

Zagadnienie wstępu na nieruchomości wymaga szerszego omówienia, na razie należy jedynie podkreślić, że rozporządzenie nie dotyczy robót geologicznych prowadzonych w celu odkrycia lub rozpoznania złoża kopaliny, której poszukiwanie nie podlega prawu górniczemu, ani też robót hydrogeologicznych i geologiczno-inżynierskich. (Z)

REJESTRACJA MATERIAŁÓW GEOLOGICZNYCH

W Monitorze Polskim nr 4 z dnia 20 stycznia 1955 r. zostało ogłoszone Zarządzenie nr 3 Prezesa Rady Ministrów w sprawie rejestracji materiałów geologicznych.

Zgodnie z tym zarządzeniem urzędy, instytucje państwowe i jednostki gospodarki społecznej obowiązane są w wyznaczonych terminach zarejestrować w Centralnym Urzędzie Geologii (Biuro Dokumentacji Geologicznej) wszystkie posiadane materiały geologiczne. Zarządzenie to określa również co należy rozumieć pod pojęciem „materiał geologiczny“.

W związku z powyższym zarządzeniem należy zwrócić uwagę na celowość wydania tego zarządzenia i jego istotny sens.

W numerze 12 „Przeglądu Geologicznego“ z r. 1954 był krótki artykuł o udostępnianiu materiałów geologicznych. W artykule tym omówiono sytuację, jaka istniała w tym zakresie przed powołaniem do życia Centralnego Urzędu Geologii. Podobnie wygląda sytuacja na odcinku zgromadzonych w poważnych ilościach materiałów geologicznych w różnych instytucjach. Na tym odcinku Centralny Urząd Geologii nie ma dostatecznego rozpoznania i jest rzeczą oczywistą, że Urząd, który powołany został do koordynacji całości spraw geologicznych w państwie, musi wiedzieć dokładnie, jakie materiały z zakresu geologii znajdują się w posiadaniu różnych instytucji.

Mając w pierwszym etapie uchwyconą ewidencję materiałów geologicznych, Centralny Urząd Geologii będzie mógł w znacznym stopniu usprawnić informację i udostępnianie opracowanych już wyników z zakresu różnych dziedzin geologii, a przez to w poważnym stopniu zmniejszyć koszty nowych opracowań.

Cytowane wyżej zarządzenie podaje sposób rejestracji oraz terminy ich zgłoszenia do CUG. Rejestracja będzie trwała od kwietnia 1955 do 31 października 1956 r. Do wykonania tego poważnego zadania trzeba zmobilizować wszystkie siły, mając w pierwszym rzędzie na względzie ogólne dobro poszczególnych ogniw państwowej służby geologicznej, jak również usprawnienie pracy i obniżenie kosztów własnych. (F.S.)

PLANOWA GOSPODARKA WODNA W OKRĘGACH DEFICYTOWYCH POD WZGLĘDEM ZASOBÓW WODY

Z dniem 29 stycznia 1955 r. weszła w życie uchwała nr 68/55 Rady Ministrów w sprawie wprowadzenia planowej gospodarki wodnej w okręgach deficytowych pod względem zasobów wody. Jednocześnie straciła moc uchwała nr 352 z dnia 3 maja 1952 r. regulująca dotychczas to zagadnienie. Między innymi w myśl postanowień nowej uchwały dla obszarów, na których występują lub występować mogą niedobory w zakresie zaopatrzenia w wodę, opracowane zostaną perspektywiczne plany gospodarki wodnej regionu lub planowane (perspektywiczne) bilanse wody. Sprawami tymi zajmować się będą wojewódzkie komisje planowania gospodarczego, które zostaną wzmocnione wysokokwalifikowanymi specjalistami z dziedziny gospodarki wodnej. (Z)

WSPÓLPRACA SZKÓŁ WYŻSZYCH Z PAŃSTWOWĄ SŁUŻBĄ GEOLOGICZNĄ

Uchwała Prezydium Rządu nr 2 z dnia 7 stycznia 1955 roku (Monitor Polski nr 5, poz. 64) reguluje tok współpracy szkół wyższych (katedr, zakładów) z jednostkami gospodarki społecznej, urzędami i instytucjami w zakresie prac naukowo-badawczych i naukowo-usługowych. Utworzona przeto została podstawa prawna dla rozwinięcia prawidłowego współdziałania pracowników nauki, zakładów i katedr działających w zakresie nauk geologicznych z organami państwowej służby geologicznej. (A)

ZAPOBIEGANIE ZANIECZYSZCZANIU ŚCIEKAMI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Minister Drobnoego Przemysłu i Rzemiosła wydał w dniu 20 grudnia 1954 roku zarządzenie nr 192/54 (Dz. U. Min. P. Drobnoego i Rzemiosła, nr 34, poz. 192) w sprawie stosowania środków zapobiegających zanieczyszczaniu ściekami wód powierzchniowych. (A)

ZMIANA CENNIKA ROBÓT GEOFIZYCZNYCH

W dniu 11.II.1955 r. podpisane zostało zarządzenie Ministra Górnictwa i Prezesa Centralnego Urzędu Geologii w sprawie ustalenia mnożników przeliczeniowych przy stosowaniu w roku 1955 cennika robót geofizycznych nr 85/CUG/B/54.

W myśl tego zarządzenia ceny dla robót wykonywanych przez przedsiębiorstwa podległe Ministerstwu Górnictwa lub Prezesowi Centralnego Urzędu Geologii zostały obniżone w stosunku do 1954 r. dla robót objętych:

- 1) cennikiem zdjęć grawimetrycznych grawimetrem — o 40%,
- 2) cennikiem zdjęć magnetycznych — o 15%,
- 3) cennikiem zabiegów z zakresu geofizyki kopalnianej — o 25%,

Ceny dla pozostałych robót pozostały bez zmian. Zarządzenie wejdzie w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1.I.1955 r. (ż).

EGZAMINY II STOPNIA DLA EKSTERNÓW

W Monitorze Polskim nr A-17 z dnia 28.II.1955 r. ogłoszone zostało pod pozycją 177 zarządzenie Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 14.II.1955 r. w sprawie warunków składania egzaminów i uzyskiwaniu dyplomów ukończenia studiów II stopnia w charakterze eksternistów w wyższych szkołach technicznych, rolniczych i na uniwersytetach.

Zarządzenie to zainteresuje pracowników państwowej służby geologicznej, gdyż umożliwia składanie egzaminów eksternistom m. in. na Wydziale Geologii Uniwersytetu Warszawskiego i na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. (ż).

UTWORZENIE TATRZAŃSKIEGO, PIENIŃSKIEGO I BABIOGÓRSKIEGO PARKU NARODOWEGO

Rozporządzeniami Rady Ministrów z dnia 30 października 1954 roku (Dz. U. P.R.L. Nr 4), poz. 23, 24, 25) zostały utworzone: Tatrzański, Pieniński i Babio-górski Park Narodowy. Rozporządzenia przewidują, że dyrektor parku może udzielać zezwolenia na dokonywanie na terenie parku badań geologicznych, wydobywania drobnych fragmentów skał i minerałów, przenoszenie lub wynoszenie szczątków zwierzęcych znajdujących się w jaskiniach i dokonywanie innych czyn-

ności niezbędnych w związku z prowadzeniem prac naukowo-badawczych, co powinno być zgodne z planem badań ustalonym przez Centralny Urząd Geologii.

ZAOPATRZENIE W ODIĘŻ SPECJALNA

W dniu 29 stycznia 1955 r. Prezydium Rządu podjęło uchwałę nr 78/55 w sprawie norm zaopatrzenia w odzież specjalną i sprzęt ochrony osobistej pracowników jednostek podległych Centralnemu Urzędowi Geologii. Uchwała zabezpiecza między innymi pracowników nauki i inżynierijno-technicznych pracujących w trudnych warunkach terenowych w odpowiednią odzież ochronną i specjalną zależnie od pory roku, właściwości terenu i charakteru prac geologicznych. Zaopatrzenie pracowników służby terenowej w odpowiednią odzież ochronną umożliwi właściwe wykonywanie przez nich planowych zadań oraz zmniejszy w znacznym procencie powstawanie chorób zawodowych (choroba Bergera, ischias). Normy odzieży ochronnej i specjalnej zostały ustalone na podstawie wnikliwej analizy warunków pracy poszczególnych geologów w terenie.

Wydawana odzież traktowana jest jako odzież dyżurna i poszczególni pracownicy po spełnieniu zadań w terenie zdają ją do magazynów.

Tabela norm odzieży specjalnej dla pracowników zatrudnionych w Instytucie Geologicznym, stanowiąca załącznik nr 1 do w/w uchwały między innymi zabezpiecza w pracach terenowych:

L. p.	Nazwa stanowiska	Nazwa odzieży	Czasokres zużycia w miesiącach	Uwagi
13	geolog kartograf	buty gumowe*	dyż.	* na mokrym terenie
	geolog złożowy	ubranie watowane	dyż.	
	hydrogeolog	buty filcowe	dyż.	
	geolog inżynierski	rękawice ciepłe	dyż.	
	itp.	ubranie drelichowe	dyż.	
14	technik dozoru wierceń i robót ziemnych	plaszcz p/deszcz.	dyż.	* na mokrym terenie
		buty gumowe*	dyż.	
		kożuch długi	dyż.	
		buty filcowe	dyż.	
		rękawice ciepłe	dyż.	
ubranie drelich.	dyż.			
plaszcz p/deszcz.	dyż.			

PRAKTYKI UCZNIÓW SZKÓŁ ZAWODOWYCH I STUDENTÓW SZKÓŁ WYŻSZYCH

Zarządzenie nr 24 Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lutego 1955 roku (Monitor Polski nr 9, poz. 93) reguluje czas trwania, tryb odbywania, planowanie oraz zasady opłacania praktyk zawodowych, wakacyjnych i dyplomowych uczniów szkół zawodowych i studentów szkół wyższych.